

No 6 Co # 137

1716
c.1

PA6372

A25

1716

c.1

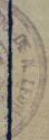

1080045436

87-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
CAPILLA ALFONSO DE BORBÓN BIBLIOTECA UNIVERSITARIA

6 dic 1982 MICROFILMADO R-13

BMU Ragi Rangol F

 UANL
 FONDO
 A.R. PUBBLICA DEL ESTADO

ICBOEIFVDO

ILLUSTRATIONES HISTORIAE DE CLAVDIANO
 ALEXANDRO VILOSIOTI DE MOEAO IEMO

46350

PA6372
.A2
1716

LECTORI.

CLAUDIANUM publico daturus dubitasse me aliquandiu fateor, nota sine editioni, quam molibar, additurus essem, quod satis opera superque navatum a me arbitrarer. si auctorem ipsum ad veterum librorum

fidem, quanta quidem fieri posset cura, castigatum exhiberem. Sed vixit demum importuna quorundam superstitio, qui aut nihil omnino in antiquis auctoribus mutari sinunt, aut si quid mutetur, ejus rei rationem operosis animadversionibus reddendam accurate contendunt, quas tamen ipsi plerumque nec intelligunt, nec legunt. Iisdum satisfactum cupio, atque ea in cogitatione totus sum, ecce praeter expectationem ultimus Septembris lo adendum. Quo quidem itinere cura ista penitus interrupta videbantur, nisi hortati mox essent, ut in proposito pergerem, quorum summa apud me erat auctoritas. Notas igitur quanta poteram festinatione absolvi, non ad ostentationem scriptas, ut qui nihil eruditionis in me agnoscerem, sed vocatis tantummodo ad partes iis scriptoribus, aut eorum plerisque (nam ne omnes possem, librorum inopia factum) qui, aut ad xvum Claudiani proxime accederent, aut, quos familiares atque in deliciis illi praecipue fuisse ex ipsa imitatione liquido appareret. Iis enim subditiis fore confidebam, ut observationes magna ex parte meas auribus non nimium severis approbarem, aut scriptorum, codicum potissimum ubique rationem habuissem, conjecturis rarius indulgerem. Accedebat huc aliud incommodum, quod moram locis eliminandis nullam, opera permitterent typ-

LECTORI.

graphica, quæ in auctore edendo jam occupantur. Summa itaque eum celeritate animadversionibus descriptis. atque in Bataviam missis, nescio quo casu factum sit, ut aliud inter eam non applicarent typographi, Claudiano nostro in menses sex, septemve valere iussu, eum absentia mea fieret, ut operas urgere, atque incitare non possem. Moram equidem hanc molestissimam mihi accidisse distiteri non possum, cum aliis ob causas, tum hoc præsertim nomine, quod inter eam temporis ingens in eundem auctorem commentarius viri celeberrimi Gaspars Barthii in lucem protractus sit, à quo non præventum me fuisse mallet. Sanctè tamen hic testor, ac typographorum conscientiam appello, Notas meas neque inspectas mihi ab eo tempore, quo Barthianum opus prodit, neque iis quidquam post additum. Barthii quoque commentarium non nisi in transcurso à me visum. Publicè id protestandum existimavi, ne rei ignarus essem, Lector, neve, si in observationibus, correctionibusve nonnullis cum illo concurrerem, (quod acciderit facillimè, cum & is codices scriptos satis multos inpererit, quibus subsidiis priores illius curæ mihi non semel perlectæ desituebantur) eius à me scriba compilata fuisse homines maligni arguerentur. Quamquam confido, infinita propè à me restituta, quæ illius diligentiam effugerint, cum & plures quam ille, & meliores libros consuluerim: quorum indicem exhibendum tibi duxi, ut scias, nec præsidia desuisse mihi, nec curam in Claudiano emendando, si ingenium, atque eruditionem, quæ requirebantur ad rem tam arduam cum laude perficiendam defuerint. Primo exemplaria duo ex Leidensi de prompta Bibliotheca evolvi, quorum prius inter optima censendum. Duo suppeditavit Oxoniensis Bodlejana. Unum viri humanissimus Patricius Junius, quod Guilielmi Cambdeni olim fuerat. Duos submisit Francis codices typographorum decus Balchazar Moretus, quorum altero C littera in Plantiniana editione notato Palmannus usus fuerat, sed adeo negligenter, ut præstantiores plerumque lectio-

LECTORI.

lectiones omiserit. Unum Patres Societatis JESU Lovanienles. Unum item Eussidianum in eadem urbe Collegium, sed quo ob temporis angustias non diù licuit frui. Tres communicavit mecum Lutetiz Amplissimus Senator Alexander Petavius. Tres Putecani fratres commendatissima famæ nomina, quorum primum ex Regia, secundum ex Thuani, tertium ex sua Bibliotheca depraemerant. Mazariniani libri copiam fecit clarissimus Gabriel Naudæus, aliud etiam exemplar, quod possidebat, utendum obtulit, illustrissimus vir, ac tanto fastigio dignissimus Carolus Monfcaullus Tholosanz sedis Archiepiscopus. Quinque codices Mediceæ Florentiz suggestit Bibliotheca, unum in eadem civitate Monasterium sancti Marci. Tres Ambrosiana Mediolani, procurante Francisco Bernardino Ferrario optimo doctissimoque sene; unum sancti Salvatoris Bononia. Patavii duobus usus sum exemplaribus, quorum alterum Cathedralis Ecclesiæ erat, alterum, quod Celtis Protacii & Antonii possessu Quarèngi fuerat, eximius, atque amicissimus Rhodius obtulit. Cæterum in tanta scriptorum codicum copia, pauci omnino reperiti, qui Claudiani omnia exhiberent, nulli magno opere à vetustate commendandi, quive quingentorum annorum ætatem excederent. Editiones vulgatæ diligenter etiam excussi. Florentiz in Mediceæ principem Vicinam anni M cccc lxxxvii. videre contigit, cuius ad marginem vir doctus diversas lectiones ex optimo, veterissimoque codice, quem Lucensem ipse nuncupabat, adnotarat, poemataque, ac epigrammata, quæ in illa editione desiderabantur, manu sua descripta addiderat. A Puteanis fratribus Parmensem accepi, cum scriptis itidem libris à viro erudito commissam. Aldinam posteriorem à Patribus Societatis JESU Antuerpianis, quam Lilius Gregorius Gyraldus ad vetustissimum, cuius in vita Claudiani ipse meminit, exemplar castigarat, quodque præsertim mihi usus fuit: adscripta erant etiam marginibus ejusdem codicis ex præstantissimo Vatica-

LECTORI.

ne Bibliotheca libro diversæ lectiones manu
Johannis Livinei, Rhemenfis codicis vir sum-
mus Dionysius Petavius, Vaticani alterius po-
litissimus Albertus Rubenius, Præzani Hæa-
cus Vossius noster, alterius incerti Gevartius,
ac Gronovius excerpta communicarunt. Basile-
ensem Hingrini editionem, ex antiquissimo
libro castigatam, sæpe adhibui, cuius fidem
immeritò suspectam olim habebat Barthius.
Aldinam quoque priorem, Claverianam, ac
Lugdunenles non unas. Raphelingianam om-
nium quotquot vidi optimam, quam Scalige-
rum recentuisse voluit, exprimendam curavi,
sublati tantum conjecturis viri maximi non-
nullis, quas in contextum temerè admiserat
typographus. Atque hæc de Claudiani edi-
tione, quam emendatiorem aliquando ac ma-
jori cum cura adornabimus, si intelligamus,
labores hæc persundorior tibi non displicuisse,
Vale.

CL.

CL. CLAUDIANI

VITA,

EX

LIIII GREGORII GYRALDI

De Latinis Poetis Dialogo IV.

CL. Claudianus, Theodosi, & filiorum Ar-
cadii, & Honorii temporibus floruit. Pa-
tria ei fuit Alexandria Ægyptia, id quod
& Suida, & aliorum testimonio facili cognosci-
mus: idem & suis ipse carminibus comprobatur
ut adhaec cecinit:

--- & nostro cognite Nilo.

*Quidam tamen insulso cum Hispanum, alii Floren-
tinum existimavere. Franc. Petrarcha, & Landi-
nus, nulla, ut veor, auctoritate nititur, ut in ejusmodi
re opus erat, Florentinum Claudianum ardiverantur
fuisse, patre natum mercatore, qui ob Italia bel-
la, quæ tum fortè erant, in Ægyptum secessit,
quo in loco, ducta uxore, Claudianum filium ge-
nuit. Quibus & Polisianus, amore, ut patet,
regionis his verbis assentitur:*

Aut Pelusiaci missum de plebe Canopi,
Pulcra suum quem nunc Florètia jactat alumnum,
Gaudente in Stygio dominam junxisse marito.
*Idem & Florentinorum olim scriba P. Collutius.
Ægypto genitum nova me Florentia tivem
Legibus agnovit, magnis jam digna Poetis:
Infernos raptus Cereris, pugnaeque Deorum,
Cæsareas laudes, nec non Stiliconis honores,
& reliqua. Ex ex Ægypto illum serdis his versibus
Iris Sidaonius Apollinarius:*

Non Pelusiaco satus Canopo
Qui ferrugineos toros mariti,
Et Musa canit inferos superna.

*Florentino, viro clarissimo, & insigni in littora-
rum omne genus gratissimus fuit. Cujus quidem
Florentini apud Græcos quadam in re rustica le-
guntur, quæ ab Herone & Constantino offeruntur,*

A 4 eius

CL. CLAUDIANI

ejus & inter legum scriptores novitara mentio. Ad hunc eundem Florentinum & Claudiani extat elegia; cuius est hoc principium

Oria loquitis ageret cum cantibus Orpheus,
Neglectumque diu deposuisset opus.

Non multis ab hinc annis, Roma, in ruinis vetustum marmor reperitum fuit, quod statua Claudiani suspensum fuisse Pompeianus Latas, aliquo viri antiquitatis periti credere, cum huiusmodi inscriptione CL. CLAUDIANO V. C. Cl. Claudiano V. C. Tribuno, & Notario, inter ceteras videntes artes praeclarissimo Poetarum, licet ad memoriam sempiternam carmina ab eodem scripta suscipiant; astamen testimonii gratia, ab iudici sui fide DD. NN. Arcadius & Honorius, feliciss. & doctiss. inpp. Senatu petente, statuum in foro Divi Traiani erigi, collocarique iusserunt.

Eit in Byzantio vobis xpi in ea Ouppi
Klavdianov. Pispov xpi Pavlos Idovos.

Cognoscite quanto in pretio fuerit Claudianus, cum in eo uno & Virgili mentem, & Homeri Musam fuisse resistentur doctissimi Imperatores. Huius quidem statua & epigrammatis meminit ipse idem Claudianus in quadam oratione, cum loquitur:

Sed prior effugiet tribuit succellat acenam,
Oraque patricius nostra dicitavit honos.

Annuat his princeps, titulum poscente Senatu,
& reliqua. Christophorus Landinus Claudianum Christiana pietati addictum affirmat fuisse, illum enim scribit, primo quidem tempore Dei gentium ininitatum, verum mox mutata in melius sententia, Christianum factum, ab illud videlicet, ut reor, ipsius epigramma ad Christum Deum:

Christe potens rerum, redemptus conditor avi,
Vox summi, sensuque Dei: quem fudit ab alta
Mente Pater, &c.

idem & alii nonnulli afferunt, qui & alia Claudiani poemata ad Christum afferunt, ut illud:
Proles vera Dei, cunctisque antiquior annis,
Nunc genitus, qui semper eras.

Et item alia, quae paulo ante sunt in Germania publicata. Sed enim qui eadem ferme Claudiani etate claruerunt; Ansel. Augustinus, & P. Orosius, id ex voto falsum esse docent. Ab illo enim in

V. De

CL. CLAUDIANI

V. De civitate Dei, Claudianus à Christi nomine alienus dicitur: ab hoc in historiis, paganus, ut ejus verbi utatur, & quidem pervicacissimus: cum quibus & hac in re Paulus Diaconus convenit: Quibus usque adeo maior est fides habenda, quam Landino, & nostra temporis a ceteris. Illa etiam ego carmina vel alterius Claudiani putem, vel potius in Christianissimum Imperatorem gratiam composita. nam & Trebonianus, si Svidae flammis, à Christi religione alienus, ex Insidiarum Imperatoris sententia in pandellis de Christo, & Trinitate admiranda scripsit. Composuit verò multa Claudianus, quae in manibus habentur, inter quae & nonnulla Graeca, ut Gigantomachiam, ex qua & Graecos versus legimus, ut hi sunt quos Arsenius in suis apophlegmatis adducit. quod argumetarum & Latini traxerit, vel potius inchoavit. Extant & Claudiani, in Gratorum epigrammatum volumine, de crystallo versus, quae de re eisdem & Latini leguntur. Exiit item poema de Aetna monte, quod an ipse legitimum sit, nec probare, nec refellere auctim ex antiquissimo certis, & castigato codice, qui Francisci Petrarcha fuisse creditur, illud ego ipse exscripsi. Haec enim dixissim, ratus de Claudiano hand me plura disturum, sic Piso ait: Istius ego Poetae à primis usque annis studiosus fui: ejus enim mihi carmen non sonorum modo, & elegans, sed & floridum semper visum est. Idem dicere velle videbatur puer Picus: cum ego. Nec equidem: puer, ego unquam Claudiani versus contempserim: sed cum minimè numeros & licentiam variet, idemque sit, nòique ab aliquibus eo nomine in ordinem redigitur. At si cui forte illius numeri satis placeant, ejus certe staccet inventio. Nam cum primo animi impetu, ut videmus, pulchrè materiam apparet, & animus feratur, mox tanquam ventus hominem deficit, nec principis satis postrema respondent. Omnino tamen, ut Piso dicebat, est poeta canorus, volubilis, & valde dulcis: sed certè parum idoneus, dignusque, ut tantopere illum imitari studeatis. Suis quidem in eo, si cum delectu decerpantur, flores, qui mirum dictu est, quàm vobis prodè se possint. Sed de his satis, ne viribus majora stragemus.

CL. CLAUDIANI

Fuit & alter Claudianus Mamercus Viennensis ex Gallia, quem miris laudibus effert Sidorius Apollinaris: tum enim extollisse ait eum in omni poetica, tum etiam in omni philosophia, & Theologia. De quo haud mihi in praesentia sunt verba plura dicenda, cum, si Sidorii epistolatum librum quartum legeritis, tertiam inuestigatis totam in laudes ipsius Claudiani esse compositam & modestam vero in eius iam defuncti commendationem, eiusque epitaphium. Eiusdem praeterea Gennadius in libro illustrium virorum meminit. Ego huius Claudiani librum de statu animae, in quo multa bona frugis documenta, ac doctrina recondita reperit. Sunt & qui ea, quae de Christo carmina leguntur, non prioris Claudiani: sed huius posterioris esse affirmant, ea in primis ratione persuasi, quod & varius sit stylus, & quod ille, ut diximus, à Christiana pietate fuerit alienus. Doctiorum tamen esto haec censura. Ea huc usque de utroque Claudiano.

Julius Caesar Scaliger, Poetices Lib. IV.

Maximus Poeta Claudianus, solo argumento ignobiliore oppressus, addit de ingenio quantum docti materia. Felix in eo color: cultus non inuisus, temperatum iudicium, distio candida, numeri non affectati, acuti dicta multa sine ambigione.

V I T A.

Svidas.

Klaudianos A' E' E' d' e' i' r' o' r' a' d' e' v' i' r' i' t' i' s' 7' h' y' o' w' i' t' 7' h' 7' e' r' o' s' A' p' o' l' l' i' n' a' r' i' s' x' a' i' O' r' o' s' i' s' 7' h' 7' h' a' a' i' d' i' a' n' .

Augustinus de Civit. lib. v. cap. xxxv.

Unde & Poeta Claudianus, quamvis à Christi nomine alienus, in eius tamen (Theodosii) laudibus dixit: Omnimium dilecte Deo, cui militat aether, Et conjurati veniunt ad classica venti.

Idem Paulus Orof. lib. vii. cap. xxxv.

Sidorius Apollinaris ad Valerianum,

*Non Pelusiaci satus Caenope,
Qui ferrugines teres Tyranni,
Et Musa tantis inferos superna.*

Prosper in Chronico Consulari.

OLYBRIO, ET PROBINO COSE.

Hoc tempore Claudianus Poeta insignis moribus, error Prosperi; nisi scribendum floruit.

INDEX OPERUM
CL. CLAUDIANI.

CONSULATUS OLYBRII ET
PROBINI.
IN RUFINUM LIBRI DUO.
TERTIUS CONSULATUS HO-
NORII AVG.
QUARTUS CONSULATUS HO-
NORII.

EPITALAMIUM IN NUPTIAS HONO-
RII.
FUSCININA.
BELLUM GILDONICUM.
CONSULATUS MANLII THEODORI.
IN EUTROPIUM LIBRI DUO.
CONSULATUS STILICONIS LIBRI
TRES.
BELLUM GETICUM.
SEXTUS CONSULATUS HONORII AVG.
PANEGRYIS SERENÆ DICTA.
EPITALAMIUM IN NUPTIAS PALLA-
DII.
RAPTUS PROSERPINE LIB. TRES.
GIGANTOMACHIA, cum fragmento Græco.

EPISTOLÆ.

AD Hadrianum.
Ad Serenam.
Ad Olybriam.
Ad Probinum.
Ad Gennadium.

EIDYLIA.

Phoenix.
Hystris.
Torpedo.
Nilus.
Magnes.
Aponus.
Fii fratres.

EPIGRAMMATA.

De mulabus Gallie.
De sene Peronensi.
De apro, & Leone.
Descriptio armenti.
De Concha.
De Crystallo.
De Crystallo. Græca.
Eis iusudâ zopdyvaras.
Eis d'edon quâdyvra rap avrâ.
In spheram Archimedis.
De Polyaspe, & Perdica.
De zona equi regii missa Honorio.
De zona missa Arcadio.
De chlamyde, & frenis.
De phaleris, & cingulo.
Deprecatio ad Aletibium.
In Curetium.
In eundem.
In Jacobum magistrum equitum.
De Theodoro, & Adriano.

ALIA, QUÆ CLAUDIANI
NON VIDENTUR.

In Pedacrum.
Rimanti solum ira facis.
Ad Eternalem.
Ad Maximum.
De locusta.
Descriptio portus Smyrnenfis.
Est in conspectu longo locus.
De quadriga marmorea.
Fragmentum.
De paupere amante.
De sepulcro speciosa.
De birro castoreo.
Carmen Paschale.
Laus Christi.
Miracula Christi.
In Sirenas.
Laus Herculis.

CL. CLAU-

CL. CLAUDIANI
IN
PROBINI, ET OLYBRII
Fratrum
CONSULATUM PANEGYRIS.

OL, qui flammigeris mundum complexus habens
Volvis inexhausto redeuntia secunda motu,
Sparge diem meliore coma, erinemque repexi

Blandius elato surgant temone iugales,
Efflantes toscum frenis spumantibus ignem.
Jam nova germanis vestigia torqueat annus
Consulibus, lætisque petant exordia mensæ.
Scis genus Anthemium, nec te latere potentes
Anniada: nam sæpe soles duobus illis
Instaurare vias, & cursibus addere nomen.
His neque per dubium pendet Fortuna pavorem,
Nec novit mutare vices; sed fixus in omnes
Cognatos procedit honos, quemcumque requirit
Hac de stirpe virum, certum est de Consule nasci.
Per falces numerantur avi, semperque renata
Nobilitate virent, & prolem fata sequuntur,
Continuum simili servantia lege tenorem.
Nec quisquam procerum tentat, licet ære vetusto
Floreat, & claro cingatur Roma Senatu,
Se jacere parem: sed prima sede relicta
Anthemius, de jure licet certare secundo.
Claud securæ tacitam Luna regnante per Arcton
Sy-